

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวง สำนักอำนวยการ กลุ่มช่วยอำนวยการฯ โทร. 0 2628 6150

ที่ ศธ 0201.1/176

วันที่ 14 สิงหาคม 2546

เรื่อง การศึกษาของเด็กที่อยู่นอกโรงเรียนแต่อายุไม่พ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สืบเนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545 ที่กำหนดให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดจนถึงอายุย่างเข้าปีที่สิบหก ต้องเข้าเรียนในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาภาคบังคับ หากแต่ปัจจุบันมีเด็กจำนวนไม่น้อยที่ไม่ได้เข้าเรียน อันเนื่องมาจากข้อจำกัดต่าง ๆ จึงได้เชิญผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมาร่วมประชุม เพื่อหารือเกี่ยวกับการดำเนินงาน ซึ่งสรุปได้ ดังนี้

1. ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดำรวจจำนวนเด็กที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับทั้งหมด แต่ไม่ได้รับการศึกษา
2. ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อวางแผนให้บริการการศึกษาแก่เด็กกลุ่มดังกล่าวในรูปแบบต่าง ๆ
3. ในกรณีที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาเห็นว่า จำเป็นต้องจัดการศึกษาภาคบังคับในรูปแบบอื่นให้แก่เด็กกลุ่มดังกล่าว นอกเหนือจากบริการที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดบริการได้ และพิจารณาแล้วเห็นว่า หน่วยงานใดมีความเหมาะสมที่จะให้บริการการศึกษาแก่เด็กกลุ่มดังกล่าวได้ ให้เสนอขอความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขอความร่วมมือจากหน่วยงานนั้น ๆ ให้บริการ ต่อไป
4. ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทหาแนวทางจัดการศึกษาภาคบังคับด้วยรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ดังนี้
  - 4.1 สามเณรที่บวชเรียนแต่ไม่ได้เรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ
  - 4.2 เด็กที่เรียนในโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม (โรงเรียนปอเนาะ) ที่ไม่ได้จดทะเบียน และมีได้สอนสายสามัญ
  - 4.3 เด็กบนพื้นที่สูง เด็กพิการ และเด็กที่เจ็บป่วยในโรงพยาบาลที่ไม่ได้เข้าเรียนในโรงเรียนปกติ
  - 4.4 เด็กในสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก

5. ในกรณีที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีความจำเป็น อาจมอบให้โรงเรียนจัดการศึกษาสำหรับเด็กนอกโรงเรียนที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ โดยใช้รูปแบบที่มีความยืดหยุ่นของการศึกษานอกโรงเรียน ทั้งนี้ ต้องไม่จบการศึกษาเร็วกว่าการเรียนในภาคปกติ หรืออาจขอความร่วมมือจากสำนักงานการศึกษานอกโรงเรียนดำเนินการในเงื่อนไขเดียวกัน

6. ในกรณีที่สำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน ได้พบหรือรับเด็กนอกโรงเรียนที่มีอายุในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับไว้แล้ว ให้ประสานและแจ้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อหารือร่วมกันถึงแนวทางในการจัดบริการการศึกษาแก่เด็กกลุ่มดังกล่าวต่อไป

อนึ่ง สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้นำเรียนท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยผ่านท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการเพื่อพิจารณาครั้งหนึ่งด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบ โปรดมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป

กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา

(คุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา)

รักษาราชการแทนปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

มอบให้ สพฐ. และ กศน. ดำเนินการต่อไป

ปองพล อติเรกสาร

(นายปองพล อติเรกสาร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

19 สิงหาคม 2546

ด่วนที่สุด

ที่ ศธ 0210.04/ว 5714

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กทม. 10300

14 ตุลาคม 2546

เรื่อง การรับนักศึกษาเข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนในภาคเรียนที่ 2/2546

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียนทุกแห่ง

อ้างถึง หนังสือสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน ด่วนมาก ที่ ศธ 0210.4/ว 204

ลงวันที่ 1 สิงหาคม 2546

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ 0201.01/176

ลงวันที่ 14 สิงหาคม 2546

ตามหนังสือที่อ้างถึงสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้ขอให้สถานศึกษาในสังกัดสำรวจผู้เข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคเรียนที่ 1/2546 ซึ่งจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังวันที่พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545 ประกาศใช้และยังมีอายุอยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ พร้อมทั้งประสานงานกับโรงเรียนหรือเขตพื้นที่การศึกษาที่เด็กดังกล่าวมีภูมิลำเนาอยู่เพื่อรับเด็กไปเรียนในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาภาคบังคับ ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น สำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียนได้รับแจ้งจำนวนผู้ที่สถานศึกษา รับเข้าเรียนแล้ว แต่สถานศึกษายังมิได้แจ้งผลการประสานงานกับโรงเรียนหรือเขตพื้นที่การศึกษาในการ รับเด็กดังกล่าวเข้าเรียน ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการได้สั่งการเกี่ยวกับแนวปฏิบัติกรรับเด็กที่อยู่ นอกโรงเรียน แต่อายุไม่พ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับเข้าเรียน รายละเอียดดังกล่าวสำเนาหนังสือสำนักงานปลัด กระทรวงศึกษาธิการที่ส่งมาพร้อมหนังสือนี้ สำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียนจึงขอชี้แจงแนวปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

1. กรณีที่สถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียนรับเด็กในวัยการศึกษาภาคบังคับ (จบระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลัง 1 มกราคม 2546) ในภาคเรียนที่ 1/2546 ไว้แล้ว ให้รวบรวม รายชื่อกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวแจ้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้พิจารณารับเด็กกลุ่มดังกล่าวเข้าเรียน ตามหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับด้วยวิธีการที่เหมาะสมต่อไป แต่หากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา เห็นว่าควรให้เด็กกลุ่มดังกล่าวเข้าเรียนในสถานศึกษาของสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน ก็ให้ ดำเนินการตามที่กระทรวงศึกษาธิการสั่งการ โดยให้แจ้งไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เพื่อขอความเห็นชอบต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อมอบหมายให้สำนักบริหารงานการศึกษา
นอกโรงเรียน มอบให้สถานศึกษาในสังกัดรับเด็กกลุ่มดังกล่าวเข้าเรียน โดยสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงาน
การศึกษานอกโรงเรียนต้องจัดการเรียนการสอนให้เด็กกลุ่มดังกล่าวได้เรียน โดยต้องไม่จนเร็วกว่า
เด็กในวัยเดียวกันที่เรียนอยู่ในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ

2. สำหรับภาคเรียนที่ 2/2546 ให้พิจารณา ดังนี้

2.1 กรณีเด็กที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเดือนมกราคม 2546 นับเป็น
ผู้ที่จบการศึกษาภาคบังคับตามกฎหมายเดิม สามารถเข้าเรียนตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษา
นอกโรงเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่สถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงาน
การศึกษานอกโรงเรียนจัดได้ตามปกติ

2.2 กรณีเด็กที่จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเดือนมกราคม 2546 ให้ปฏิบัติ
ตามที่กระทรวงศึกษาธิการสั่งการ สถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียนจะรับเด็ก
กลุ่มดังกล่าวเข้าเรียนได้ต่อเมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการให้ความเห็นชอบตามที่สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอ ในกรณีดังกล่าวให้สถานศึกษาปรับหลักสูตรสถานศึกษาให้ใช้
สำหรับเด็กวัยการศึกษาภาคบังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ ต้องจัดการเรียนการสอนให้เรียนไม่จบก่อนเด็กวัยเดียวกัน
กล่าวคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นต้องเรียน 3 ปี ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายต้องเรียน 3 ปี

อนึ่ง ขณะนี้สำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียนกำลังพัฒนารูปแบบการศึกษา
นอกระบบสำหรับกลุ่มเป้าหมายดังกล่าว สำหรับเรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
ซึ่งจะได้แจ้งให้ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ และดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

สวัสดิ์ ตี๋ชัย

(นายสวัสดิ์ ตี๋ชัย)

นักบริหาร 9 (รองอธิบดี) ปฏิบัติหน้าที่

รองผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน

รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน

ปฏิบัติราชการแทน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน

สำนักส่งเสริมและประสานงาน

โทร. 0 2282 1770 โทรสาร 0 2282 2858